

Wychodzi **codziennie** o god. 11 rano,
z wyjątkiem dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

w Krakowie rocznie zhr. 9, kwart.
zhr. 2 c. 25, miesięcznie 80 c.

Pocztą w Austrii rocznie zhr. 12,
kwart. zhr. 3, miesięcznie zhr. 1 c. 15,
w Niemczech rocz. 24 mr., kwart. 6 mr.

KRONIKA

Numer pojedynczy cent. 5.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą
po c. 5 od wiersza (petit).

Nadesłane (na 3ej stronie) po c. 10 od
wiersza.

Prenumeratę i Ogłoszenia
przyjmuje Administracja „Kroniki”
przy ul. Sławkowskiej Nr. 262.

Dziś Hipolita męczen.

Jutro Euzebj męcz.

Redakcja otwarta codziennie z wyjątkiem
świąt od godz. 11 — 1 i od 3 — 5 popoł.

Wschód słońca o godz. 4. m. 48.

Zachód o godzinie 7 m. 21.

Kraków 13 Sierpnia.

(Z.) „Ani ucho nie słyszało, ani oko nie widziało”, tego, co zwykły śmiertelnik słyszeć i widzieć dziś może w Krakowie. Jak świat światem, a przynajmniej od chwili gdy głos ogółu, wola wyborców, ta pierwsza podstawa prawdziwej autonomii zaprowadzona została jako główny czynnik w politycznym życiu narodów — nie było i zapewne nie będzie podobnego wypadku samowoli jaki miał miejsce na wczorajszym posiedzeniu Rady Miejskiej. Ale zaczniemy od początku. Miesiąc temu, mieszkańcy Krakowa wezwani zostali do urny wyborczej, aby wolnymi głosami, w myśl obowiązującej ustawy, wybrali z pośród siebie pewną liczbę reprezentantów, dla zapelnienia opróżnionych miejsc w Radzie Miejskiej. Wybory odbyły się w należytych porządku i z większym niż kiedykolwiek współudziałem — wyborcy spełnili obywatelski swój obowiązek — sprawdzane wybory nie wykazały żadnej malwersacji, żadnego nadużycia — komisja skrutacyjna jeden tylko wybór uznała za nieważny, drugi za wątpliwy, a pomimo tego wszystkiego — Rada miejska, trzymając się zasady „*beatus qui tenet*” — zatwierdziła wybór nieważny, unieważniła zaś wątpliwy i trzy inne, przeciw którym nie miała nic do zarzucenia. Gdzie prawo, gdzie słusność, o to nikt się nie spytał; sprawę publiczną przemieniono w kwestję osobistą — i — o, dziwna solidarność! Radcowie wyszli z urny wyborczej, uznali się wyższymi nad głos ogółu, arbitralnymi sędziami, od wyroku których nie ma już żadnej apelacji! Ale mylicie się panowie! jest jeszcze głos który nie da wam zasnąć na wczorajszych laurach — głosem tym jest opinia publiczna, która wczętniej czy później upomnieć się musi o znieważone prawa ogółu. Nie pora dziś do obwijania prawdy w bawełnę — powiedzmy więc śmiało, że te same powody które skłoniły do wykluczenia z grona Rady jednego z najczynniejszych i najgorliwszych jej członków, były jedynymi motywami wczorajszej, nieczemnieuzasadnionej uchwały. Wobec takiego traktowania sprawy reprezentacji miasta, po co odgrywać komedję wyborczą? po co odrywać tysiące obywateli od ich zajęć, jeśli sama Rada przybierać sobie może takich członków, jacy w jej rozumieniu najdogodniejsi być mogą? po co narażać komisję skrutacyjną na niepotrzebne marnowanie czasu nad sprawdzaniem wyborów? jeśli skompletowanie drugiej połowy Rady ma się dopełniać przez nominację? Do jakich absurdów dojść można na tej drodze? znieważeni wyborcy albo zrzekną się zupełnie praw swoich i Rada pozostanie w mniejszości bo tylko z 28 rzeczywistymi członkami, albo też wybiorą tych samych kandydatów — Rada zaś powtórnie ich odrzuci i spór ten trwać może bez końca. Z drugiej strony któż zechce ubiegać się o miejsce w Radzie miejskiej — jeśli na wybór wpływać ma nie to zaufanie

jaki wyrobił sobie ogółu współobywateli, ale dobra wola lub niechęć kilku lub kilkunastu uprzywilejowanych osobistości, które nie pomyślały o tem, że za lat trzy, taka sama spotkać ich może katastrofa. Panowie radcowie unieważniając wczoraj legalne wybory, zapomnieli widocznie o Statucie gminnym, a mianowicie o § 40 opiewającym wyraźnie:

„Po zamknięciu wyborów przedłożą komisje wyborcze Radzie miejskiej spisane tego aktu protokoły wraz z wszelkimi dowodami, poczem Rada miejska, po sprawdzeniu wyborów, ogłosi ukończenie onychże i nazwiska osób wybranych.”

Jeden tylko radca Birnbaum — a okoliczność tę zaznaczamy z naciskiem — pojął, *bo chciał pojąć* — wyraźne brzmienie tego przepisu — ale na nieszczęście, w obecnym składzie Rady nie mógł znaleźć dostatecznego poparcia....

Wyborcy miasta Krakowa! oto reprezentacja przez Was wybrana; reprezentacja wdzierająca się w prawa wasze i nie uznająca waszjej woli — poznajcież ją po czynach jej.

☞ Dowiadujemy się, że na dworcu kolei tutejszej wypłaty przekazów kolejowych odbywają się już codziennie, nie zaś jak dawniej w poniedziałki i czwartki tylko. Nie chcemy sobie przypisywać, że zmiana ta nastąpiła wskutek wzmianki uczynionej w *Kronice* — zapisujemy tu goły fakt tylko.

± Na plantacjach umieszczone zostały tablice z napisami: *Zarząd miasta uprasza publiczność o opiekę nad plantacjami*. W każdym razie napisy te zdają nam się właściwsze aniżeli dawniejsze (usunięte obecnie), na których grożono, jakby na kpiny, że wszelkie wykroczenia „karane *bydźby* musiały”.

‡ Posiedzenie Rady miejskiej, rozpoczęte o godzinie szóstej, po załatwieniu jednego tylko przedmiotu z porządku dziennego, t. j. sprawdzenia wyborów do Rady miejskiej, zostało przerwaniem przed godziną 8-mą dla braku kompletu. Ważną sprawę niwelacji miasta odłożono tym sposobem znowu *ad feliciora tempora*.

∇ Śliczna pogoda sprzyjała wczorajszemu przedstawieniu *Henryka VI na łowach*, Bogusławskiego. Ciekawa to komedja jako odzwierciedlająca wyobrażenia epoki Stanisława Augusta i tego prądu, który w znacznej części narodu obudził się wtedy, a którego bezpośrednim skutkiem była konstytucja 3 Maja. Naiwność intrzygi daje znowu poznać, jak łatwą i mało wymagającą pod tym względem była ówczesna publiczność; szlachecka tendencja i wzniosła treść utworu zadawałniały ją najzupełniej. Znać przecież i tu w wielu scenach wprawna rękę Bogusławskiego, mianowicie w scenach komicznych,

które i dziś pobudzają jeszcze do śmiechu; jest tam wiele polskiego dobrego pumoru. Przedstawienie, nie łatwe, było wzorowem, a p. Szymański w roli króla, odznaczył się wielką szlachetnością gry, panna Wojnowska zaś była wyborna, jako gadatliwa i wesoła żona Kokla. Sztuka pełna makaronizmów namacalnych, przedstawia widocznie Stanisława Augusta, jego dwór i polskie obyczaje, a nie Henryka VI i Anglię. Zajmujące to więc nader wznowienie utworu rodzimego i godne nawet zimowego teatru. Nikt a przynajmniej bardzo mało osób, czytałoby dziś tę sztukę, a jednak ma ona i historyczne i polityczne znaczenie, nieobojętne dla nas.

○ Wczoraj po godzinie 7 wieczorem zwłoki zmarłego ś. p. Stanisława Nałęcza Chwalibogowskiego, przeniesione na barkach włościan Niegoszowskich, złożone zostały w grobie familijnym na Cmentarzu krakowskim.

f W miejsce unieważnionych wczoraj przez Radę miejską wyborów czterech nowych Radców, rozpisane zostaną bezzwłocznie powtórne wybory. Spodziewać się należy, że wyborcy krakowscy z koła II i III jednomyślnie wystąpią w obronie praw swoich i albo wybiorą tych samych co poprzednio kandydatów, albo też zrzekając się, w myśl wczorajszej uchwały Rady miejskiej, prerogatyw wolnego obywatela, wybór nowych radców pozostawią uznaniu obecnej, *nieustającej* Rady, która woli dokompletować się przez *nominacje*, aniżeli przez wolny wybór współobywateli.

∴ Dziś, teatr lwowski rozpoczyna sezon zimowy przedstawieniem dramatu E. Lubowskiego: *Nietoperze*.

2 Węgierska Akademia Umiejętności wyznaczyła nagrodę 200 dukatów za napisanie najlepszego dzieła: *O stosunkach międzynarodowych Węgrów do Polaków pod względem historycznym i filozoficznym*.

☉ Z Dobromila piszą do *Dziennika Polskiego*: 8 b. m. przyszedł włościanin do znanego lichwiarza Gelesa w Dobromilu, prosząc, aby mu pożyczył 12 guld. na podatek, dając na hipotekę nowy kozuch: lichwiarz chowa kozuch do składu innych fantów i targuje się o procent, staje taka ugoda, że włościanin ma dać 12 guld. procentu zaraz z góry za pożyczanie 12 guld., bez różnicy czy pieniądze odda za tydzień, czy aż po roku. Lichwiarz wyjął pieniądze z kieszeni, odrachował 12 guld. włościaninowi przed oczyma, niby kapitał, i takowe jako procent mu przynależny schował napowrót do kieszeni, a gdy włościanin czynił przedstawienia, że żadnych pieniędzy nie otrzymał, więc aby mu kozuch oddano, lichwiarz wytrącił włościanina za drzwi. — Biedak nie wiedząc gdzie się udać, szczęśliwym trafem spotyka wachmistrza od żandarmerji, który był przecież tyle ludzkim, że pomimo nieotrzymania nakazu od władzy udał się z własnej chęci z włościaninem do wiernokonstytucyjnego obywatela galicyjskiego, i uczynniejszy mu odpowiednie przedstawienie, że albo niech odda kozuch lub pieniądze, albo pofatyguje się z żandarmem do sądu, a gdy żandarm był głuchym na wszelkie wywody lichwiarza, i obstawał przy swoich trzech punktach w alternatywie postawionych, zdecydował się wreszcie lichwiarz wydać kozuch włościaninowi.

△ Ks. Jurewicz, od lat dwudziestu kilku proboszcz parafji Zabajkańskiej, u-tonął w rzece Jngodzie.

+ Przemysł galanteryjny w coraz nowych wynalazkach czerpie swój rozgłos i powodzenie. Do przedmiotów, które są obecnie najmłodniejszymi, należą laski z ogniami

sztucznymi, oraz z nabojami dającymi się wyrzucić za pomocą dmuchnięcia. Przyrząd jest bardzo prosty, a zarazem bardzo dowcipny. Ujęcie górne i skówka dolna kija odkręcają się i pozostawiają w rękę rodzaj lufy, w której lekko i łatwo chodzi żelazny stempel, natrafiając na opór dopiero przy końcu improwizowanej strzelby. Z tej strony właśnie wkładają się ładunki, których jest 3 rodzaje: jeden z drobnym śrutem, drugi z małą kulką, trzeci z ogniem sztucznym. Dmuknąwszy z przeciwnego końca i to bez wielkiego wysilenia, stempel ruchomy przebiega długość lufy i uderzeniem swoim wypycha wspomniane powyżej naboje. Opowiadano nam, że dąst wyrzucony z tej niby do zabawy tylko służyć mającej broni na 15 kroków wrył się we drzwi lakierowane wcale głęboko. Zatem narzędzie to może mieć i swoje kryminalne zastosowanie, gdyż z bliższej odległości i przy użyciu ładunku z kulą, brat brata, przyjaciel przyjaciela może w całym znaczeniu tego pospolitego wyrażenia zdmuchnąć ze świata, a ogniem sztucznym, rodzajem racy jaskrawej i palącej, dającej się wysadzić w powietrze na 60 stóp w górę, spalić jego dom budynki gospodarskie itp. dobytek. Wiek bieżący kładzie znamiona swego charakteru nawet na igrzyskach, a przemysł galanteryjny naśladuje swego potężnego brata, przemysł wojenny. Z jednej strony działa Kruppa, działa Uchatiusa, szaspoty, karabiny odcylcowe, kartacznice, kule pękające, torpedy, słowem, przyrządy służyć mające do mordowania olbrzymich mas ludzkich en gros, z drugiej strony w rękę eleganckich gentlemanów modny kijek, którym zabić można en détail niemiłego nam sąsiada lub spalić jego mienie. I są pesymiści nie chcący wierzyć w postęp. Zacofani, sto kroć zacofani!

Kronika handlowa, przemysłowa i rolnicza.

Kraków 10 sierpnia. Chociaż targi nasze nie mogą się otrząsnąć z pod wpływów, jakie notowania na placach niemieckich na nie wywierają zwykły, to przecież w tym tygodniu pomimo że wiadomości z zagranicy nie były zbyt pomyślne, ceny u nas nieznacznie tylko się cofnęły, nawet co do przednich gatunków prawie się nie zmieniły.

Przyczyną tego, że na targach naszych stałe usposobienie w tym stopniu jak to miało miejsce przed dwoma tygodniami, nadal zachować się nie mogło, jest przede wszystkim ta okoliczność, że spekulanci chcąc ile możności skorzystać z raptownego podwyższenia się cen, zakupili znaczną ilość pszenicy i żyta bynajmniej na gatunek nie zważając i tym sposobem nagromadzono na naszym placu zapasy ziarna w najlichszym gatunku. co tym zgubniejszy wpływ na usposobienie targów wywierać musi, że przy dzisiejszych warunkach spekulacja takim zbożem żadnych szans nie przedstawia, a tem samem, staraniem jest każdego zapasy swoje jak najspieszniej pozbywać. Natarczywe ofiarowanie ze strony spekulantów. a to zboża w lichych tylko gatunkach na jakie odbył zawsze bywa trudny, sprawiło, że ceny pośledniejszego zboża znacznie się się cofnęły. podczas, gdy ziarno doborowe chętnych znajduje nabywców i ceny tegoż nieznacznie tylko się zachwiały.

Placono: Pszenicę białą za netto 170 fut. w. w. fl. 10.—11.—, czerwoną od 9.50—10.50, żółtą od 9.—10.50, żyto polskie 160 fut. od 7.75—8.25, podolskie od 7.—7.50 jęczmień browarny za 140 fut. 5.50—6.—, na paszę od 5.— 5.25; Owies za 100 fut. 4.—4.30; groch za 180 f. od 9.—10.50. Rzepak za 150 fut. od 10.50—10.75.

Obicia pokojowe

z fabryk francuskich, angielskich i krajowych, świeży transport.

obrazy olejne, ramy różne, i listwy złożone i rzeźbione.

polecają po cenie umiarkowanej przyjmują się obrazy do oprawy w ramy i szkła.

Kutrzeba & Murczyński,
Kraków ul. Grodzka 68.

Zakład fryzjersko-perukarski

Salon Strzyżenia, Fryzowania i Golenia, istniejący od kilkunastu lat przy ulicy Grodzkiej przeniesionym został do **ryнку głównego pod L. 12.** poleca oraz swój zakład opatrzony we wszelkie **roboty z włosów jakoteż wody kolonńskiej, perfumerij, grzebieni, szczotek, płynów nieszkodliwych do barwienia włosów itd. w ogóle we wszystkich przedmiotach o 20 % niżej.**

Salon dla Dam na 1 piętrze.

Przyjmuje się abonamenta miesięczne; poleca się nadal łaskawej pamięci Szan. PP.

(4-6)

M. Doening.

Restauracja

MAŃKOWSKIEJ

ulica Sławkowska,
wprost Hotelu Saskiego.

Śniadania, obiady, kolacje,
po cenie umiarkowanej.

 We czwartki i niedziele flaki.

Wina szampańskie, reńskie, węgierskie i austriackie.

Piwo okocimskie.

24b-(25-25)

MIESZKANIE

z meblami potrzebne jest **zaraz** na czas do 1 października. — Adresa proszę składać u portjera hotelu Pollera.

Tuzin kartek z połyskiem 6 zł.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY WALEREGO RZEWUSKIEGO

istniejący lat 16 w Krakowie,

zaszczycony zaufaniem pierwszych rodzin w kraju, a w ostatnim czasie bytnością Jego Cesarskiej Wysokości Arcyksięcia Jana Salwatora, poleca:

efektownie i starannie wykonane fotografie z połyskiem, który dodając im pięknego wejrzenia, czyni je zarazem trwalszemi.

Tuzin gabinetowych z połyskiem 12 zł.

Portret ś. p.

Agenora Hr. Gołuchowskiego

Namiestnika Galicji

jest do nabycia w Zakładzie fotograficznym

Walerego Rzewuskiego

Maść na rany

bardzo dobra i

z i ó ł k a

ze 45 gatunków roślin składające się, są do nabycia każdego czasu w kanterze Stręceń służących, p. Mikułskie-go ul. Wiślna 20. (3-25)

SZKICE

Spółeczne i Literackie

z dniem 1 Lipca rozpoczynając trzeci kwartał istnienia zamieniają się **na pismo tygodniowe.**

Odtąd „SZKICE“ wychodzić będą co Sobota w formacie arkusza druku z DODATKIEM zawierającym tłumaczenia najznakomitszych plodów literatury zagranicznej.

Pomimo **podwojonego** nakładu, cena „SZKICÓW“ podnosi się tylko **o czwartą część.**

Prenumerata będzie przeto wynosiła:

w Krakowie **rocznie 8 zł.** z przesyłką pocztową **9 zł.** — c.

„ **półrocznie 4 zł.** „ „ **4 „ 50 „**

„ **kwartalnie 2 zł.** „ „ **2 „ 25 „**

Pierwszy dodatek stanowić będzie sławny utwór powieściowo-historyczny „**MŁODOŚĆ JULIUSZA CEZARA**“ przez Giuseppe Rovani. Praca ta jednego z najznakomitszych przedstawicieli włoskiej literatury wyszła w roku 1874, a przetłumaczona na kilka języków, zyskała ogólny poklask i uwielbienie krytyki.

Prenumeratorzy „SZKICÓW“ mogą korzystać ze zniżonej dla nich ceny nakładów księgarni A. Dygasińskiego.

Każdy nowy prenumerator może nabywać pierwsze półroczcie „SZKICÓW“ po cenie zniżonej, a mianowicie w Krakowie za 1 zł. 80 c., z przesyłką pocztową 2 zł.

Adres Redakcji: ulica Szewska 231.